

[Statsministeren.]

løsning, som harmonerer med den naturlige interesse, ikke mindst arbejderne har i sikringen af den fulde beskæftigelse.

Dette hensyn måtte imidlertid vejes over for de meget store betænkeligheder, der er forbundet med at foretage indgreb i bestående overenskomster, når både den ene part og et meget stort mindretal i dette ting vender sig imod det. Det måtte også veje med i vore overvejelser, at Arbejdsgiverforeningen frarådede at gennemføre forslagene uden tilslutning fra lønmodtagerorganisationerne og gjorde dette bl. a. under hensyn til de fremtidige muligheder for afslutning af kollektive overenskomster.

Regeringen har derfor besluttet at forelægge et sæt af forslag, som forfølger den samme målsætning, men hvor det efterspørgselsbegrænsende nødvendigvis må få en større vægt i forhold til det omkostningsstabiliserende end i vore oprindelige forslag. Dette kan beklages, men som jeg tidligere har givet udtryk for, så villé den fulde værdi af den oprindelige plan næppe kunne opnås under modstand fra arbejdsmarkedets parter. Under de foreliggende omstændigheder har vi derfor ikke ønsket at benytte denne vej. Skulle der imidlertid under behandlingen af regeringens forslag blive skabt forståelse for værdien af at lægge større vægt på stabilisering af omkostningerne, er regeringen rede til forhandlinger.

Med de begrænsede muligheder for at påvirke udviklingen i pengeindkomsterne i tiden frem til foråret 1971 har regeringen stået over for valget mellem at foretage en nødvendig ekstra stramning via finanspolitikken eller via pengepolitikken. Da det internationale renteniveau synes at være ved at stabilisere sig på et noget lavere niveau end i 1969, og da en gennemførelse af de kapitalmarkedsforslag, der for tiden drøftes her i tinget, i sig selv vil betyde en stramning af finansieringsvilkårene for en række investeringer, er regeringen af den opfattelse, at det ikke for tiden vil være tilrådeligt at stramme den i forvejen stramme kreditpolitik yderligere, og man har derfor valgt at lade finanspolitikken — og dermed forbruget — bære hovedparten af den yderligere stramning af den økonomiske politik.

Den forbrugsbegrænsning, der er blevet nødvendig, foreslår regeringen tilvejebragt

gennem en forhøjelse af merværdiomsætningsafgiften fra de nuværende 12½ pct. til 15 pct. Vi foreslår endvidere, at importmomsen føres op til samme niveau, og for at opnå en hurtig virkning vil regeringen søge tilslutning til, at dette sidste sker omgående.

I forbindelse med momsforhøjelsen foreslår regeringen sociale kompensationer efter samme retningslinjer som ved momsforhøjelsen i 1968.

Samtidig foreslår vi, at papirafgiften ophæves.

Viser det sig — hvad der er grund til at frygte — at det lønregulerende pristal for juli når 142, vil det indebære en stigning i lønomkostningerne, som både af hensyn til den videre indenlandske prisudvikling og af hensyn til konkurrenceevnen over for udlandet må betragtes med stor bekymring. Sker det, vil regeringen derfor søge tilslutning til, at der ydes private arbejdsgivere en delvis kompensation for omkostningsstigningerne i det halve år frem til overenskomsternes udløb, svarende til ca. 22 øre pr. arbejdstime. Vi foreslår, at udbetalingerne sker på grundlag af ATPs materiale. For at forebygge misforståelser skal jeg understrege, at ATPs medvirken er af rent administrativ og beregningsteknisk art. Der sker ingen ændringer i ATP-ordningen, og arbejdsgivernes såvel som lønmodtagernes indbetaling til ATP fortsætter efter samme regler som hidtil.

Formålet med denne kompensation er selvsagt ikke at forøge erhvervslivets avancer, men derimod at begrænse prisstigningerne og at støtte konkurrenceevnen i forhold til udlandet.

For at fremme dette formål fremsætter regeringen forslag dels om øjeblikkeligt prisstøb for tjenesteydelser, dels om forlængelse af anmeldelsespligten for vejledende priser.

Gennem disse forslag mener regeringen at kunne bevare kontrollen over efterspørgselsudviklingen og derigennem styrke betalingsbalancen samtidig med, at vi i den resterende del af overenskomstperioden dæmper stigninger i erhvervenes omkostninger.

Regeringen må imidlertid være af den opfattelse, at der også på lidt længere sigt er et påtrængende behov for at standse indkomstkapløbet.